

Forebyggelse og
håndtering af
chikane, trusler,
hærværk og vold mod
kommunalpolitikere

Indhold

- 1) Chikane, trusler, hærværk og vold mod kommunalpolitikere
- 2) PET's vurdering af truslen mod kommunalpolitikere
- 3) Definitioner af chikane, trusler, hærværk og vold
- 4) Forebyggelse og håndtering af chikane, trusler, hærværk og vold
- 5) Forebyggelse og håndtering på sociale medier
- 6) Det gode arbejdsmiljø i kommunalbestyrelsen
- 7) Forebyggelse og håndtering i fællesskab - Procedure og retningslinjer

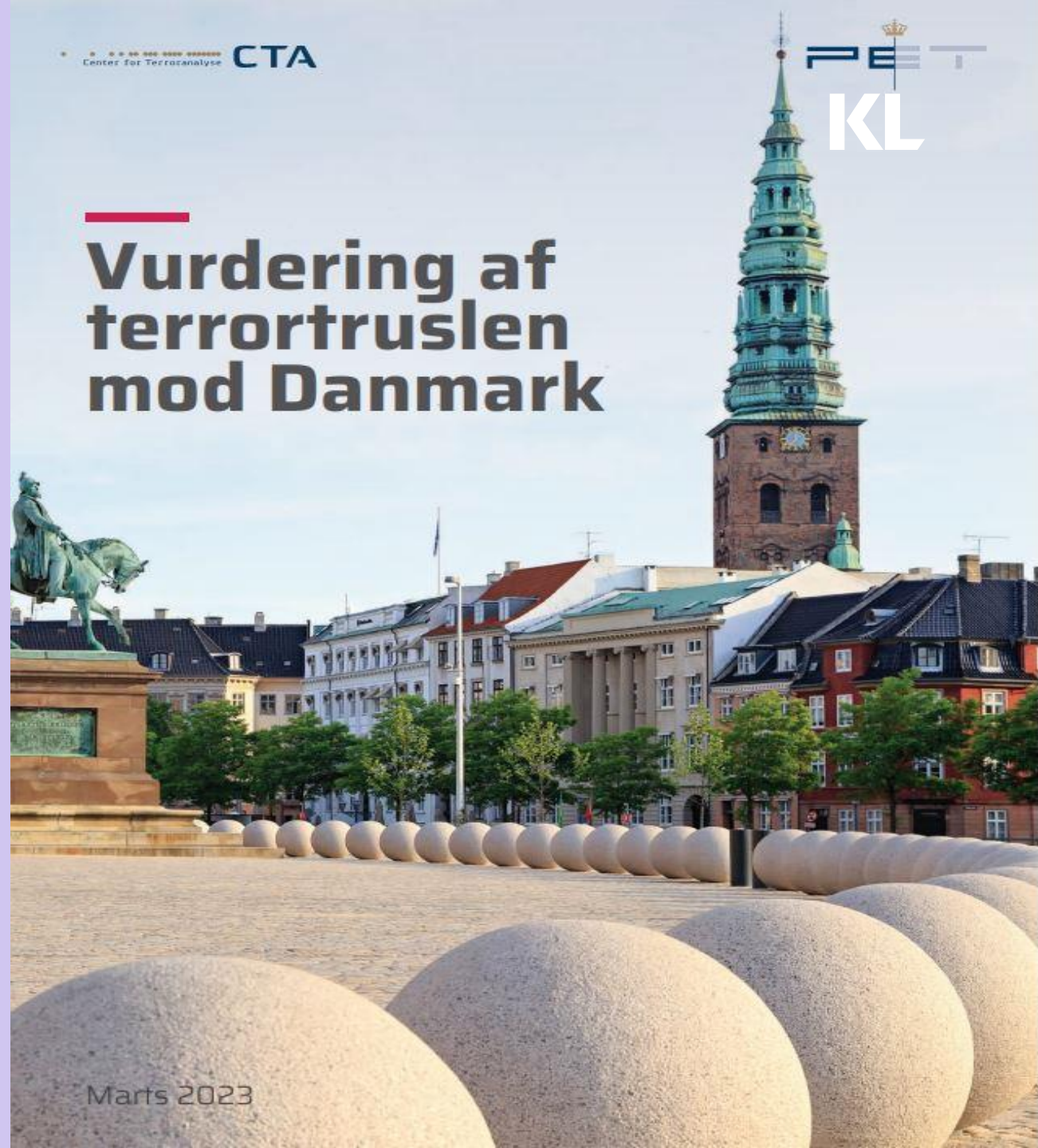

Chikane, trusler, hærværk og vold mod kommunalpolitikere

- Kommunalpolitikere bliver i højere grad udsat for chikane, trusler, hærværk og vold end tidligere.
- 5 ud af 10 kommunalpolitikere har oplevet chikane i 2023, mens det var 4 ud af 10 i 2017 (KL-undersøgelser).
- Chikane, trusler, hærværk og vold må aldrig accepteres.
- Det er vigtigt, at man som kommunalpolitikere oplever, at man ikke står alene, hvis man oplever noget ubehageligt.
- Det er en grundlæggende forudsætning for et stærkt og levende demokrati, at politikere har et godt arbejdsmiljø, og kan give udtryk for deres holdninger og træffe demokratiske beslutninger for fællesskabet.

PET's vurdering af truslen mod kommunalpolitikere

- Ifølge PET udfordres uhindret deltagelse i den politiske debat af en stadig større polarisering i samfundet og i det politiske system.
- Udviklingen skyldes en øget tendens til konspirationsteorier, der kædes sammen med politiske standpunkter.
- Tendensen giver bl.a. en stigning i trusler mod folkevalgte.
- Langt de fleste trusler føres heldigvis ikke ud i livet, men det kan påvirke, at nogen fravælger at deltage i den demokratiske debat.

Definitioner på chikane, trusler, hærværk og vold

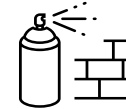
KL

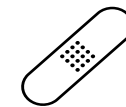
Chikane er påtrængende eller krænkende adfærd fx chikanerende beskeder på sociale medier, e-mails, telefonopkald m.m.

Trusler er adfærd eller ytringer, som kan fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred og velfærd.

Hærværk er ødelæggelse, beskadigelse eller bortskaffelse af ting.

Vold er fx spyt, bid, skub, spark, slag, benspænd, fastholdelse eller kast med genstande.

Stalking er når en person systematisk og vedvarende kontakter, forfølger eller på anden måde chikanerer dig.

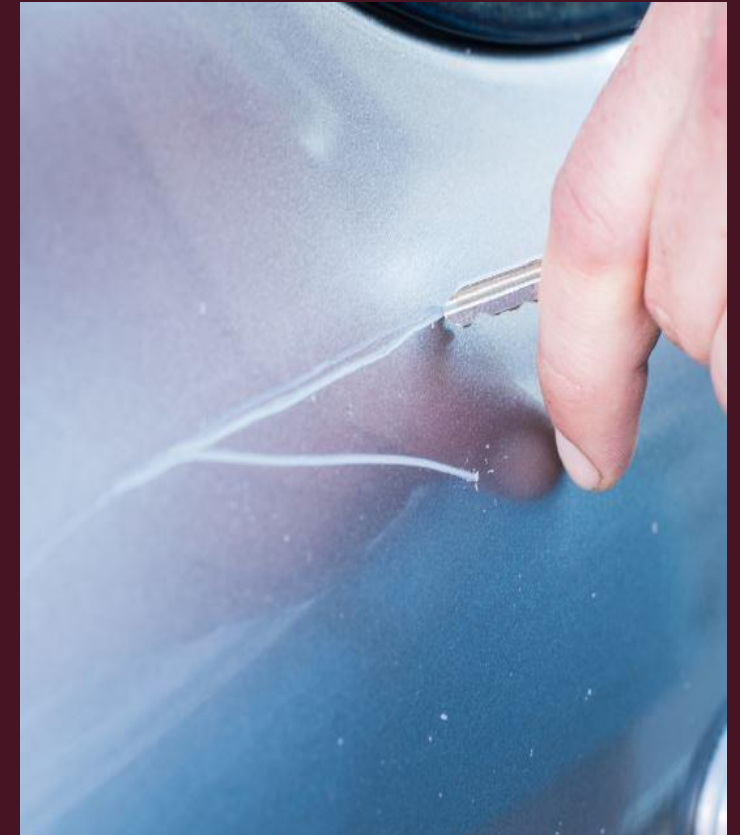
Ny vejledning: chikane, trusler, hærværk og vold

- Ny vejledning om forebyggelse og håndtering af chikane, trusler, hærværk og vold mod lokalpolitikere, som er udarbejdet i et samarbejde mellem Indenrigs- og Sundhedsministeriet, KL, Danske Regioner, PET og Rigspolitiet.
- Vejledningen indeholder konkrete råd og opfordringer til, hvordan den enkelte politiker kan forebygge og håndtere chikane, trusler, hærværk og vold. Samtidig giver vejledningen inspiration til, hvordan kommunalbestyrelsen sammen kan styrke fokus på området.
- Vejledningen er en opdatering af de tidligere vejledninger fra 2006 og 2018, og giver endnu flere konkrete råd samt et opdateret overblik over hvilke paragraffer, der yder støtte til politikerne.

Forebyggelse og håndtering af chikane, trusler, hærværk og vold

- Det kan være svært at fortælle om sine oplevelser med chikane, trusler, hærværk eller vold.
- Både fordi det er personligt, men også fordi at man som politiker er i en position, hvor man gerne vil give det indtryk, at man kan klare hvervet.
- Men det er vigtigt at sætte fokus på chikane, trusler, hærværk og vold, så den enkelte ikke føler sig alene.
- Man kan gøre meget selv for at forebygge og håndtere ubehagelige situationer.
- Men det er samtidig vigtigt at tage en drøftelse lokalt om, hvordan man i fællesskab i de enkelte kommuner kan håndtere og forebygge chikane, trusler, hærværk og vold mod kommunalpolitikere.

Generelle råd til forebyggelse og håndtering af chikane, trusler, hærværk og vold

Værn om dit privatliv, og overvej om din private adresse skal være offentligt tilgængelig eller om det i dit tilfælde giver mening at have hemmelig adresse.

Dit hjem er din base. Du er derfor ikke forpligtet til at tage dialogen med en borger, hvis du bliver opsøgt på din hjemmearbejdsadresse.

Øg sikkerheden omkring dit hjem ved fx at lave god belysning, bruge sensorer m.m.

Indkod relevante telefonnumre på din telefon i tilfælde af, at du for brug for hjælp til at håndtere en situation. Ring altid 112, hvis situationen er akut.

Vær forberedt til offentlige debatmøder, og læg fx møder med høj risiko for konflikt på tidspunkter, hvor det er muligt at få hjælp fra andre.

Skab en god debatkultur ved at være tydelig omkring hvilke positive normer du ønsker for debatten.

Gå væk fra situation, hvis du oplever fare eller anden form for aggressiv adfærd.

Løs op for konflikter ved at bruge et nedtrappende sprog, hvor du stiller åbne spørgsmål, lytter og ikke afbryder.

Tag dine forholdsregler ved hjemmebesøg, og når du stemmer dørklokker under valgkampen.

Vær klar over, hvem du kan gå til i tilfælde af grænseoverskridende opmærksomhed.

Refleksioner om forebyggelse og håndtering

- Har I oplevet at være særligt udsatte som kommunalpolitikere? (kun hvis I ønsker at dele)
- Har I oplevet en situation, hvor I har håndteret chikane, trusler, hærværk eller vold? (kun hvis I ønsker at dele)
- Er der situationer, som vi kan forberede os bedre på? I så fald hvordan? (se evt. de generelle råd)
- Hvordan kan vi i fællesskab hjælpe hinanden med at forebygge og håndtere chikane, trusler, hærværk og vold?

Husk vi alle har forskellige grænser

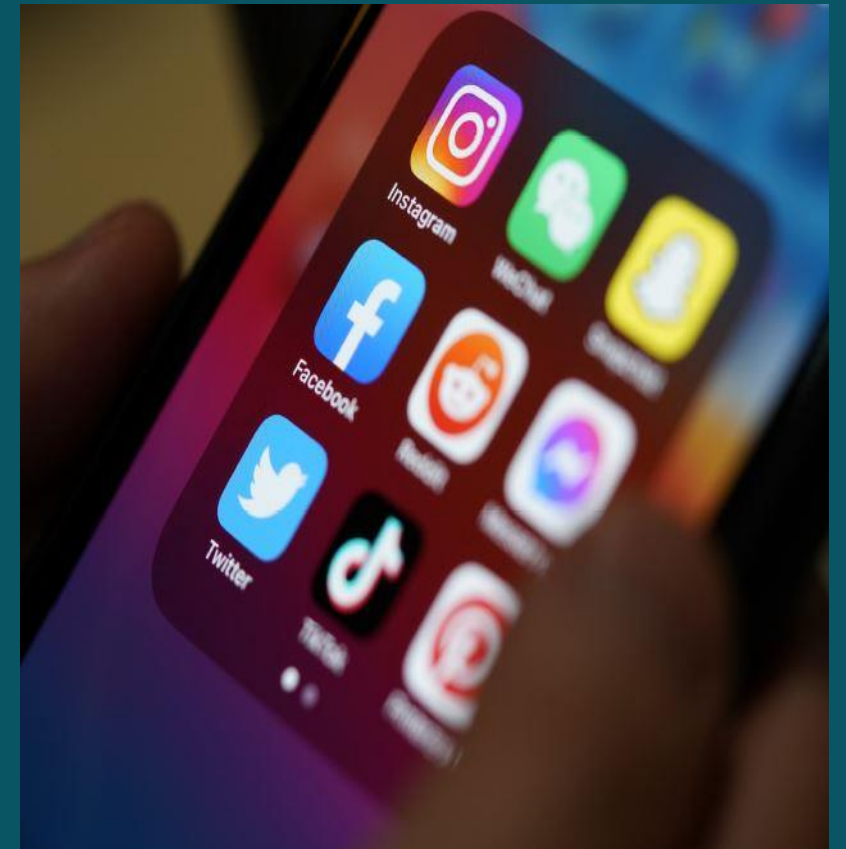
Eksempel:

Det hjælper at række ud

En kommunalpolitiker er udsat for grov chikane, som går på at ødelægge vedkommendes ry og rygte. Politikeren er meget påvirket af sagen og går til kommunaldirektøren i kommunen, som får hjulpet vedkommende med kontakt til politiet, juridisk bistand og psykologhjælp. Sagen bliver håndteret, og politikeren kommer videre.

Forebyggelse og håndtering på sociale medier

- Sociale medier er i dag en vigtig platform for dialogen mellem politikere og borgere.
- Tonen på de sociale medier kan dog være hård, og det kan være svært at beskytte sig selv imod ubehagelige kommentarer og beskeder.
- 64 pct. af de adspurgte kommunalpolitikere har oplevet chikane på de sociale medier (KL-undersøgelse, 2023).

Generelle råd til forebyggelse og håndtering i forhold til Sociale medier

Tænk over, hvad du deler, hvordan du formulerer dig, og vær opmærksom på, hvordan dine indlæg kan opfattes.

Formuler et personligt kodeks for, hvordan du ønsker debatten skal være og hvor din grænse går, og læg det på din profil.

Overvej din rolle på de forskellige platforme.

Du kan fx overveje, om det giver mening for dig at have en offentlig og privat profil.

Nedtrap konflikter ved fx at stille spørgsmål, som giver modparten mulighed for at komme frem med sine synspunkter, holde en ordentlig tone eller vente med at svare.

Kend til indstillingerne på de forskellige platforme. På den måde kan du selv være med til at administrere det indhold, som vises på dine platforme.

Støt hinanden i kommunalbestyrelsen og regionsrådet. Formulér eventuelt et fælles kodeks for den gode tone på sociale medier, og evaluer løbende om det lever op til jeres fælles standarder.

Øg din online sikkerhed ved fx at bruge flere forskellige passwords.

Refleksioner om forebyggelse og håndtering på sociale medier

- Har I gjort jer overvejelser omkring jeres tilstedeværelse på sociale medier?
- Har I gjort nogle konkrete tiltag for at vise, hvor jeres grænse går, når det gælder tonen på de sociale medier fx et personligt kodeks?
- Hvordan kan vi støtte hinanden i tilstedeværelsen på sociale medier, fx hvis debatten tager en uventet drejning?

Eksempel:

En politiker bliver udsat for indirekte trusler

En politiker har været eksponeret i medierne i forbindelse med en politisk sag, som har vagt vrede hos en række borgere. Politikerens bliver opmærksom på, at der i en tråd på et socialt medie bliver fremsat trusler mod vedkommende, som går på at slå vedkommende ihjel. Politikerens tager screenshots af tråden og melder sagen til politiet, hvilket resulterer i, at gerningspersonen bliver dømt.

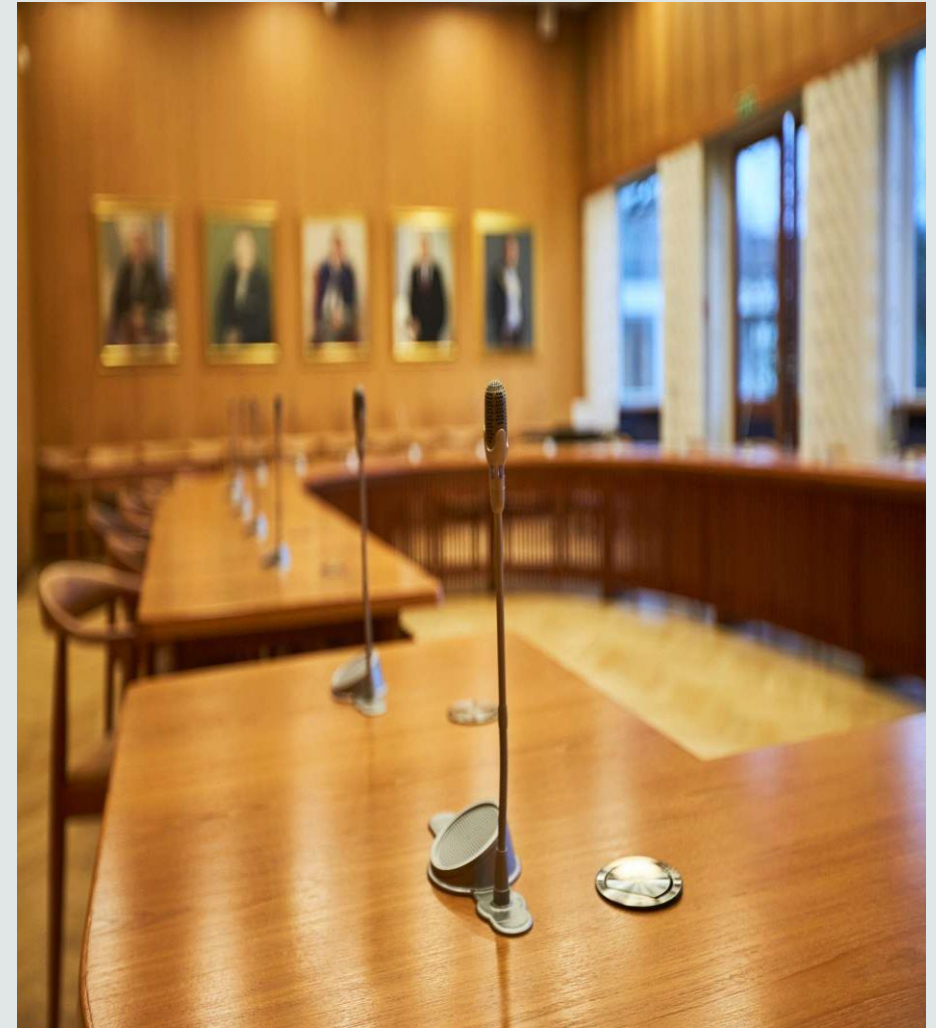
Eksempel:

Kommunalbestyrelsen kan vælge at give et fælles svar

En kommunalbestyrelse har givet hinanden håndslag på, at de skal give fælles svar, hvis en sag udvikler sig negativt på sociale medier. Svaret bliver således fra hele kommunalbestyrelsen og baseret på faktuelle oplysninger.

Det gode arbejdsmiljø i kommunalbestyrelsen

- Arbejdsmiljøet og tonen internt i kommunalbestyrelsen er vigtig for oplevelsen af et godt arbejdsmiljø.
- Den generelle omgangsform eller –tone på møderne har en afsmittende effekt, hvis man indbyrdes har en god tone og tydeligt siger fra over for verbale overgreb.
- 51 pct. af de adspurgte kommunalpolitikere oplever ofte eller meget ofte et dårligt kollegialt miljø i kommunalbestyrelsen. (KL-undersøgelse, 2023)

Refleksioner omkring om det gode arbejdsmiljø

- Hvilken debatkultur ønsker vi, der er hos os?
- Har vi en fælles tilgang og forståelse af, hvordan vi ønsker det interne samarbejde skal fungere - fx et kodeks for det gode samarbejde? Eller skal vi overveje at få et kodeks?
- Skal vi med jævne mellemrum tage drøftelser om det gode interne samarbejde?

Eksempel:

Tag debatten om tonen i kommunalbestyrelsen eller regionsrådet

En kommunalbestyrelse beslutter sig for at arbejde med kønsligestilling i forhold til det politiske arbejde i kommunen. Igennem arbejdet får politikerne skabt en ny bevidsthed om, hvordan de taler til hinanden, så alle får gode vilkår for deltagelse i det politiske arbejde uanset køn.

Forebyggelse og håndtering i fællesskab

- Procedure og retningslinjer

- Det kan øge oplevelsen af tryghed, at man ved, hvilken støtte og vejledning man kan forvente fra kommunen.
- Det er derfor en god idé at overveje, hvilke procedure og retningslinjer der er i kommunen for, hvordan chikane, trusler, hærværk og vold bliver håndteret.
- Her kan det fx overvejes, hvilke muligheder der er for at få hjælp hos forvaltningen, politiet, hos hinanden m.m.
- Det er muligt at beslutte i kommunalbestyrelsen at stille psykologbistand til rådighed.

Generelle råd til at forebyggelse og håndtering i fællesskab

Sæt chikane, trusler, hærværk og vold på dagsordenen

i kommunalbestyrelsen eller regionsrådet med jævne mellemrum, og hjælp hinanden ved at tale om oplevelser med chikane, trusler, hærværk eller vold.

Hav klare retningslinjer

for, hvordan I som kommune/region håndterer chikane, trusler, hærværk og vold.

Forventningsafstem.

Tal om jeres grænser og tag stilling til, hvilken debatkultur I ønsker i kommunalbestyrelsen eller regionsrådet og med borgere og andre relevante aktører.

Refleksioner om procedure og retningslinjer

- Har vi nogle ordentlige procedurer og retningslinjer for at håndtere chikane, trusler, hærværk eller vold?
- Hvem kan man kontakte, hvis man bliver udsat for chikane, trusler, hærværk eller vold?
- Hvordan kan forvaltningen hjælpe med at håndtere chikane, trusler, hærværk og vold?
- Hvem har ansvaret for at registrere episoderne og samle dokumentation på tværs af de enkelte episoder?
- Hvem har kontakten til politiet?
- Hvem kan hjælpe med psykologbistand, hvis det bliver nødvendigt?

Tak for i dag

KL